

cseréjére, amennyiben a kormányzati képességet vagy annak változásait jobban leíró mutató állt rendelkezésre, illetve ha valamely korábban alkalmazott indikátor esetében gondot jelentett az adatok frissítése.

A *Jelentés 2016* a *Jelentés 2015*-höz képest két fontos újjátással gazdagodott. Egyrészt a vele párhuzamosan készült *Jó Állam Véleménymérés (JÁV)* lehetőséget adott a korábban használt, főként „kemény” statisztikai indikátorok „puha”, percepció (érzületi), lakossági véleményt tükröző mutatókkal történő bővítésére, amelyek érdekes és hasznos adalékul szolgálnak a *Jó Állam Jelentés*be kerülő indikátorok értelmezéséhez, a megragadott problémák és jelenségek lakossági percepcióihoz és értelmezéséhez. Megjegyezzük, hogy a *JÁV*-ba bevont tématerületek egyenlőtlen mértékben oszlottak meg az egyes hatásterületek között, tekintettel azok sajátos jellegére. A sokváltozós, országosan reprezentatív, 2500 fős mintán végzett adatgyűjtés részletes mutatóit és a hozzájuk kapcsolódó elemzéseket önálló kiadvány formájában (*JÁV*), támogató szakmai háttéranyagként tettük nyilvánossá.

A *Jelentés 2016* másik újdonságát az *indikátorok nemzetközi dimenziójának megjelenítése* jelentette. Ennek érdekében az indikátor hazai idősorát tartalmazó ábra mellett a nemzetközi összehasonlítás ábráján (hőmérőjén) egységesen az EU28 átlaga, a visegrádi (V4-) országok, valamint az egyes hatásterületi munkacsoportok által az összehasonlításra szakmailag és módszertanilag alkalmasnak tartott további országok – a hivatkozott nemzetközi adatbázisokban szereplő – legfrissebb adatai (összesen 62 nemzetközi adat) jelentik a referenciapontokat. A nemzetközi indikátorok adatait többségében a KSH szolgáltatta, az Eurostat adatai alapján.

Fontos kiemelni, hogy a nemzetközi adatok alapvetően a hazai értékek értelmezési keretként szolgálnak, mivel egy konkrét évre vonatkozó adatokból nem lehet a többi ország tényleges helyzetét és teljesítményét megítélni, és az is korlátot jelent, hogy nem lehet valamilyen, a *Jelentés*ben alkalmazott mutatóhoz nemzetközi összehasonlítást rendelni. Ennek több oka is lehet: nem áll rendelkezésre, nem érhető el nemzetközi adat, vagy ha igen, annak eltérő módszertana nem teszi alkalmassá az összehasonlításra. Néhány esetben a hazai idősor adatai az eltérő mértékegységek vagy számítás miatt különböznek a nemzetközi összehasonlítás adataitól. A nemzetközi összehasonlítások ettől függetlenül hivatalos adatokra támaszkodnak, szakmailag megbízhatónak tekinthetők.

A *Jó Állam Jelentés 2017* (a továbbiakban: *Jelentés 2017*) megtartotta – helyenként finomította – a korábbi jelentések koncepcionális és fogalmi kereteit, célrendszerét, szerkezeti felépítését, a dimenziók és indikátorok számában sem történt változás.³ Ugyanakkor számos tekintetben reagált a korábbi kiadások során megfogalmazódott kriti-

kákra, észrevételekre és javaslatokra, továbbá új, innovatív megoldásokat és fejlesztéseket is bevezetett.

A *Jelentés 2017*-ben a nemzetközi hőmérők száma 62-ről 75-re emelkedett. Ugyanakkor ezúttal is következetesen érvényesítettük azt a szempontot, hogy ezek csak azon indikátoroknál jelennek meg, ahol a standardizált adatokat tartalmazó adatbázisok (elsősorban Eurostat) az összehasonlításokat módszertani szempontból lehetővé teszik. A kiemelt fontossággal bíró területeken nemzetközi térkép is segítette az adott terület részletesebb bemutatását.

A *Jelentés 2017* legmarkánsabb újítását a *területi dimenzió, az ehhez kapcsolódó térképek és elemzések hangsúlyos megjelenítése* jelentette. Már az előző években is felmerült a *Jelentés* elkészítése során, hogy egyes indikátorok értékei mögött jelentős területi különbségek maradnak feltáratlanul, többek között a gazdasági fejlettség, a munkanélküliségi ráta és a népességfogyás tekintetében. A *Jelentés* számos indikátora esetében viszont nem értelmezhetők országon belüli területi különbségek, ezeknél az indikátoroknál – ahogy korábban említettük – a nemzetközi összehasonlítást segítő, európai kitekintést adó térképeket jelenítettük meg.

Jó Állam Jelentés 2018

A jelen kiadvány a *Jó Állam Jelentés 2018* (a továbbiakban: *Jelentés 2018*) anyagát tartalmazza. A korábbi évekhez képest ezúttal sem változott a *Jelentés* alapvetése, célrendszere, megtartotta szerkezetét, dimenzióinak és indikátorainak számát, az évről évre megjelenő tartalmi és formai fejlesztéseket. Indokolt esetben – alapvetően koncepcionális okokból – most is sor kerülhetett egyes mutatók cseréjére.

A *Jelentés* nemzetközi összehasonlításra alkalmas indikátorainak értékeit – ahogy korábban is – elsősorban az egyes V4-országok teljesítményéhez, valamint az EU28 átlagához viszonyítva, ún. hőmérőkön jelenítjük meg. A *Jelentés 2018* annyiban lép túl az előző évek gyakorlatán, hogy a hőmérőkön az egyes országok értékeinek elmúlt évi változását is jelezzük a következő szimbólumokkal: ▲ – javulás; ● – stagnálás; ▼ – gyengülés. Ahol nem állt rendelkezésre az előző évre vonatkozó nemzetközi adat, ott – szimbólumot alkalmaztunk. A koncepcionális és szakmai szempontokat következetesen érvényesítve a 150 indikátorból 80 mellé tudtunk hőmérőt rendelni.

Ahol a mutatók elemzése ezt igénylik, és/vagy terjedelmük lehetővé teszi, a nemzetközi összehasonlíthatóság érdekében térképen is megjelenítjük az elérhető adatokkal rendelkező európai országokat. A hatásterület adottságainak és a nemzetközi egyezményeken alapuló kiterjedt adatgyűjtéseknek köszönhetően kiemelkedik a *Pénzügyi stabilitás és gazdasági versenyképesség* hatásterület, mivel itt az indikátorok majdnem 90%-ánál szerepelnek hőmérők, 60%-uknál európai térképek is. Ezzel szemben a *Demokrácia és a Hatékony közigazgatás* hatásterület

³ A Jó Állam Jelentés 2017 elérhető a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államkutatási és Fejlesztési Intézetének honlapján: <https://akfi.unike.hu/jo-allam-jelentes/jo-allam-jelentesek/jo-allam-jelentes-2017> (a letöltés időpontja: 2018. 06. 14.).